

Ochrona żubra w Puszczy Białowieskiej.
Fot. P. Fabjański

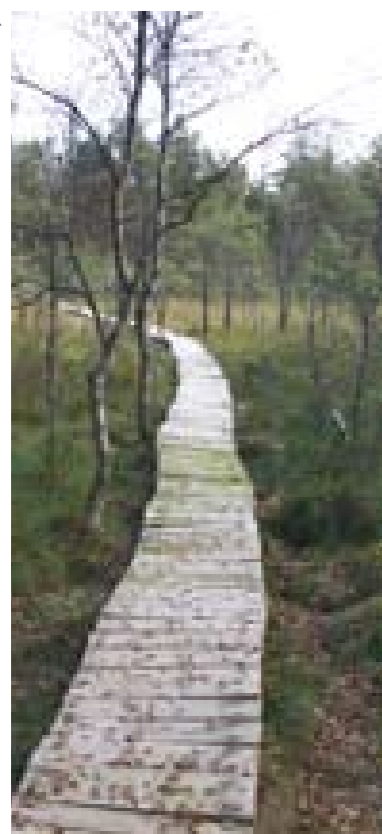
→ Programy LIFE i LIFE+ w Polsce

Budżet LIFE+

Budżet programu LIFE+ na lata 2007-2013 wynosi 2,143 mld euro. Każde państwo otrzymało tzw. alokację krajową. Podczas ich określania wzięto pod uwagę czynniki takie jak powierzchnia kraju, zagęszczenie populacji, powierzchnia i procent pokrycia kraju obszarami Natura 2000.

Przyznana przez Komisję Europejską roczna alokacja dla Polski wynosi w 2009 r. ok. 12 mln euro. W następnych latach alokacja ma wzrosnąć.

Ochrona bałtyckich torfowisk wysokich na Pomorzu.
Fot. P. Powlaczek

Komplementarność

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia LIFE+, Instrument Finansowy LIFE+ nie może finansować żadnych przedsięwzięć, które „spełniają kryteria kwalifikacyjne innych wspólnotowych instrumentów finansowych, są objęte ich głównym zakresem stosowania lub otrzymują pomoc udzielaną na ten sam cel w ramach tych instrumentów”. Z tego względu przed złożeniem wniosku do LIFE+, należy sprawdzić możliwości finansowania przedsięwzięcia z innych funduszy. Należy upewnić się, że projekt nie kwalifikuje się do finansowania z innego źródła, w tym z:

- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko,
- Regionalnego Programu Operacyjnego,
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich”,
- Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji,
- Siódmego programu ramowego w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji,
- Programu Innowacyjna Gospodarka,
- Programu Kapitał Ludzki,
- Programu Rozwoju Polski Wschodniej,
- Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Pomimo faktu, że NFOŚiGW niedawno przejął odpowiedzialność za wdrażanie LIFE+, mamy już niewątpliwe sukcesy. W ramach naboru 2008 do Komisji Europejskiej przekazanych zostało 17 wniosków o dofinansowanie na kwotę ponad 22 mln euro, z których wszystkie przeszły pozytywnie etap oceny formalnej. Lista dofinansowanych projektów ogłoszona zostanie przez Komisję Europejską w sierpniu 2009 r.

LIFE w Polsce

W latach 2004-2006 z dofinansowania w ramach III edycji LIFE skorzystała również Polska. Na obszarze naszego kraju realizuje się kilka projektów z zakresu zarządzania środowiskiem i zachowania różnorodności biologicznej:

- Menadżer środowiska,
- Ochrona bałtyckich torfowisk wysokich na Pomorzu,
- Ochrona Wodniczki,
- Ochrona żubra w Puszczy Białowieskiej,
- Ochrona i poprawa jakości siedlisk rzadkich motyli podmokłych łąk półnaturalnych.

W naborze 2007 dofinansowanie Komisji Europejskiej uzyskał projekt pn. „Rekultywacja Jezior Jelonek i Winiary metodą inaktywacji fosforu w osadach dennych” złożony przez Miasto Gniezno.

Ochrona i poprawa jakości siedlisk rzadkich motyli podmokłych łąk półnaturalnych.
Fot. D. Garkowski

NFOŚiGW

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

KRAJOWY PUNKT KONTAKTOWY LIFE+

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa

Tel.: (22) 45-90-486/396/543
Faks: (22) 45-90-193
E-mail: life@nfosigw.gov.pl

www.nfosigw.gov.pl/life

Zdjęcie na okładce: Ojcowski Park Narodowy, Fot. R. Cieślak

Instrument Finansowy LIFE+ w Polsce

Panorama z Trzech Koron w Pieninach. Fot. Ł. Przybyłowicz

Fundusz LIFE+ jest jedynym instrumentem finansowym Unii Europejskiej koncentrującym się wyłącznie na współfinansowaniu projektów w dziedzinie ochrony środowiska. Jego głównym celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja polityki ochrony środowiska oraz identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących ochrony przyrody. Program LIFE+ podzielony jest na trzy komponenty tematyczne: przyroda i różnorodność biologiczna, polityka i zarządzanie w zakresie środowiska oraz informacja i komunikacja.

→ Trzy komponenty programu LIFE+

I. PRZYRODA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Celem głównym komponentu jest ochrona, zachowanie, odtworzenie, monitoring i poprawa funkcjonowania systemów naturalnych, siedlisk przyrodniczych oraz populacji dzikiej flory i fauny, w celu powstrzymania spadku różnorodności biologicznej oraz różnorodności zasobów genowych na terytorium UE do roku 2010.

II. POLITYKA I ZARZĄDZANIE W ZAKRESIE ŚRODOWISKA

Komponent ten ma na celu przyczynienie się do wdrażania, aktualizowania oraz rozwoju polityki i ustawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska. Istotnym i planowanym efektem jest wdrożenie elementów polityki środowiskowej do innych polityk, a tym samym przyczynienie się do wdrażania koncepcji zrównoważonego rozwoju.

III. INFORMACJA I KOMUNIKACJA

Odwroćcie negatywnych trendów zmian zachodzących w środowisku naturalnym wymaga nie tylko zmian systemowych, harmonizujących rozwój społeczny i ekonomiczny z możliwościami środowiska, lecz również zaangażowania zarówno instytucji jak i społeczeństwa oraz zmian indywidualnych zachowań tak, by zminimalizować ich negatywny wpływ na środowisko. W komponencie III Instrument Finansowy LIFE+ przewiduje finansowanie działań związanych z rozpowszechnianiem informacji i zwiększaniem świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska.

Dla każdego komponentu przygotowano specyficzny formularz wniosku. Składany projekt może dotyczyć tylko jednego komponentu.

Ochrona bałtyckich torfowisk wysokich na Pomorzu. Fot. P. Pawlaczyk

→ NFOŚiGW jako Krajowy Punkt Kontaktowy LIFE+

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ustanowiony został Krajową Instytucją Wdrażającą Instrument Finansowy LIFE+ w Polsce i pełni funkcję Krajowego Punktu Kontaktowego LIFE+ (na podstawie podpisanego 5 września 2008 r. porozumienia pomiędzy Ministrem Środowiska a NFOŚiGW).

Funkcja Krajowego Punktu Kontaktowego LIFE+ realizowana jest poprzez bliską współpracę z wnioskodawcami, w tym konsultacje przy przygotowywaniu wniosków, promowanie LIFE+, organizowanie szkoleń i warsztatów, uczestnictwo w konferencjach tematycznych oraz przede wszystkim poprzez przeprowadzanie naborów wniosków o dofinansowanie z LIFE+, ocenę ich kompletności i przekazywanie ich do Komisji Europejskiej.

To do NFOŚiGW składane są wnioski LIFE+, które po przeprowadzeniu oceny formalnej i ewentualnej korekcie przez wnioskodawców przekazywane są do Komisji Europejskiej. Tam wnioski przechodzą szczegółową procedurę oceny, która kończy się rekomendowaniem do dofinansowania. Rola Krajowego Punktu Kontaktowego oznacza także bezpośrednie kontakty z Komisją Europejską oraz uczestnictwo w Komitecie LIFE+, w skład którego wchodzi przedstawiciele wszystkich krajów, mogących korzystać z LIFE+.

Kto może zostać beneficjentem LIFE+?

Beneficjentem programu może być każdy podmiot zarejestrowany na terenie dowolnego państwa należącego do Wspólnoty Europejskiej. Mogą to być: instytucje publiczne, organizacje prywatne – komercyjne oraz organizacje prywatne – niekomercyjne (włączając w to organizacje pozarządowe).

W realizacji projektu może uczestniczyć kilka podmiotów, wśród których, poza beneficjentem koordynującym, mogą się znaleźć współbeneficjenci oraz współfinansujący.

Zasady współfinansowania projektów

Przewidziane do realizacji projekty będą mogły otrzymać dofinansowanie w postaci bezzwrotnej dotacji. Maksymalny poziom dofinansowania ze środków LIFE+ wynosi 50% kosztów kwalifikowalnych.

W wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach dla projektów z komponentu I Przyroda, których głównym celem jest ochrona gatunków i siedlisk priorytetowych w obrębie obszarów Natura 2000, możliwy poziom dofinansowania może osiągnąć 75% kosztów kwalifikowalnych.

Dotacja wypłacana będzie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku i podpisaniu umów między beneficjentem a Komisją Europejską. Sposób wypłacania dotacji jest następujący:

- 40%** – pierwsza wypłata, następuje przed rozpoczęciem projektu,
- 30%** – druga wypłata, w trakcie realizacji projektu,
- 30%** – trzecia wypłata, po zakończeniu realizacji projektu i zaakceptowaniu raportu końcowego.

Minimalna i maksymalna wartość projektu

Rozporządzenie ws. LIFE+ nie określa minimalnej wartości projektu. Należy jednak liczyć się z faktem, że Komisja Europejska preferuje współfinansowanie dużych, ambitnych projektów o pokaźnym budżecie. Średnia wartość pojedynczego projektu w państwach UE wyniosła około 2 milionów euro.

Wartość maksymalna ograniczona jest roczną krajową alokacją, wynoszącą w 2009 r. około 12 mln euro.

→ NFOŚiGW jako Instytucja Wdrażająca LIFE+

Pełniąc rolę Instytucji Wdrażającej LIFE+ Narodowy Fundusz ma za zadanie przyczynić się do pełnego wykorzystania środków zarezerwowanych dla Polski w ramach instrumentu. Ten cel realizowany jest przede wszystkim poprzez zapewnienie możliwości współfinansowania przedsięwzięć, które otrzymają dofinansowanie w ramach LIFE+ oraz szeroką akcję informacyjną. Obecny poziom dofinansowania ze środków NFOŚiGW, w połączeniu z współfinansowaniem z KE daje możliwość sfinansowania do **95% kosztów kwalifikowanych projektu**.

Od dnia 1 stycznia 2009 roku obowiązuje Program Priorytetowy „Program współfinansowania przedsięwzięć, uzyskujących wsparcie

w ramach Instrumentu finansowego LIFE+”, w ramach którego przewidywane jest współfinansowanie wszystkich komponentów LIFE+. Nabór wniosków o współfinansowanie ze środków NFOŚiGW składa się z dwóch etapów:

1. Wnioski o udzielenie promesy dofinansowania przedsięwzięć powinny być składane na miesiąc przed upływem terminu, do którego należy składać wnioski do LIFE+ w Krajowym Punkcie Kontaktowym. Dla wnioskodawców, którzy będą chcieli uzyskać decyzję Zarządu NFOŚiGW w sprawie udzielenia promesy dofinansowania przed upływem terminu składania wniosków do LIFE+, NFOŚiGW wskaże termin, w jakim wnioski o udzielenie promesy

dofinansowania powinny zostać złożone do NFOŚiGW.

2. Wnioski o udzielenie dofinansowania składane są do NFOŚiGW niezwłocznie po uzyskaniu przez Beneficjenta zaproszenia KE do złożenia uaktualnionej elektronicznej wersji wniosku do LIFE+.

Więcej informacji na temat Instrumentu Finansowego LIFE+ oraz możliwości współfinansowania przedsięwzięć ze środków Narodowego Funduszu znaleźć można na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl/life.

Jezioro. Fot. M. Grochowski

